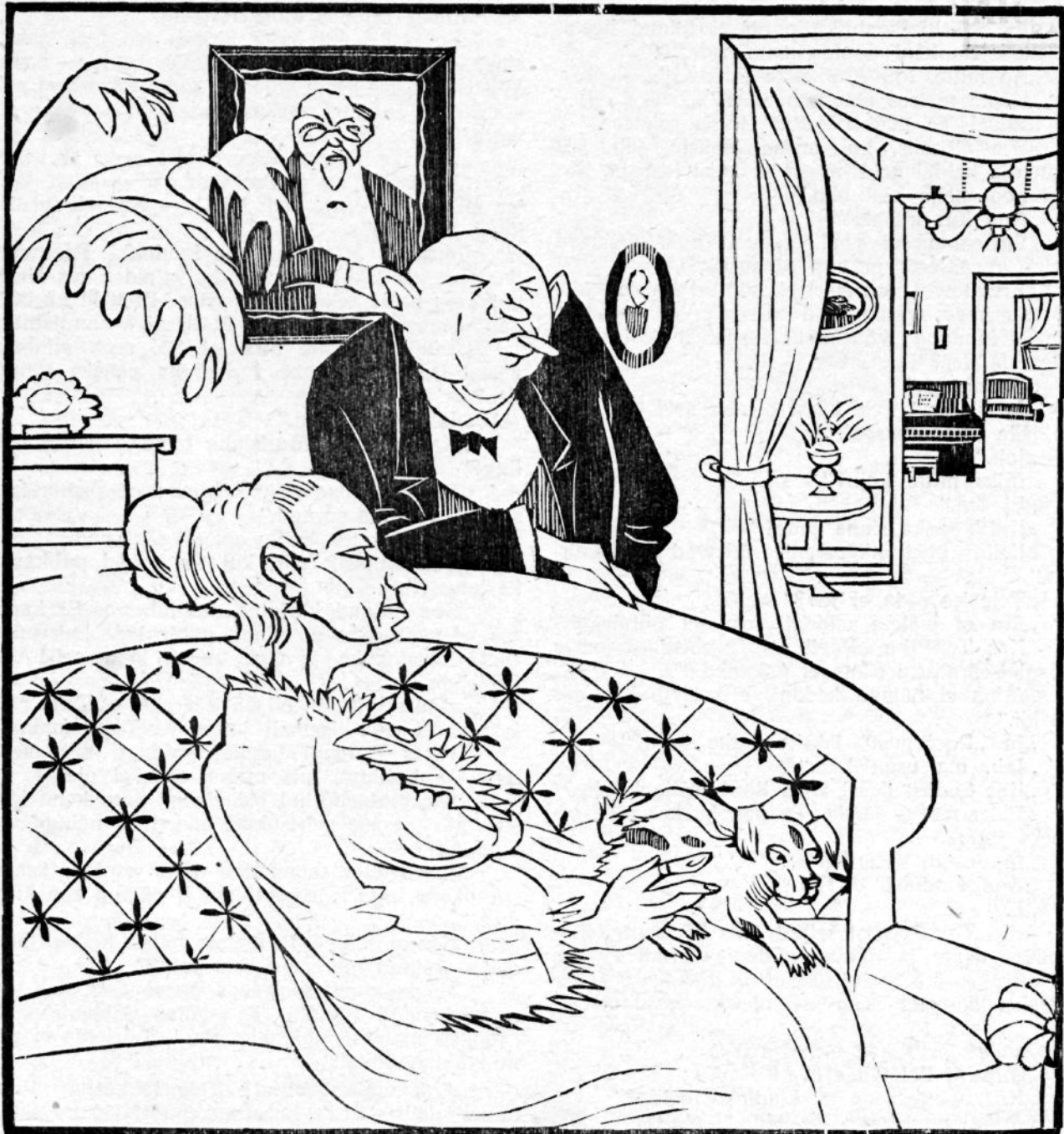

MEIE MATS

Tallinn, Harju, 46/15 ♦ Nädalleht ♦ 18 aastakäik ♦ 1920 ♦ September, 25 ♦ Nr. 81 (263)

Korterikriis.

„See korterikriis läheb väljakannatamataks!.. Mõtelge ometi, ma ei saa kusagilt paremat korterit kui see siin!“

„Mis sellel korteril wiga? Teil üksi on siin seitse suurt tuba tarwitada!“

„Ah mis! Mu wäiksel wael Duksil puudub magamisetuba!“

Prokuröör.

Luise Westkirchi romaan.

(Järg).

Seni küsis Tüngen:

„Kas nägi tunnistaja kaebealust metsas? Kas ei näinud ta, kui alles Marhenke kõrwal käis, telliskiwibabriku poolt kedagi tulewat?“

Müller mõtles järele.

„Ei, telliskiwibabriku poolt ei tulnud keegi, kui meie Bantelni poole sammusime.“

„Ka mitte, kui Marhenke lahkus?“

„Nägin metsas ainult mustlasi.“

„Millal Te neid nägite?“ küsis esimees.

„See oli siis, kui metsa jooksin, jah, siis nägin oja kaldal neid, meest ja naist lastega. See wõis pool nelja ajal olla.“

„Aga kus kohal?“

„Siebenhauseni pool, vaevalt kolmkümmend sammu maanteest paksus põõsastikus.“

„Arwatawasti on mõrtsukatöö sel ajal tehtud,“ pööras esimees wannutatud meeste poole. — „Kas Teie ei kuulnud vähematki karjatust wõi appihüüet, Müller?“

„Ei midagi.“

„Ja siis, kui Teie käest oli üle sõidetud, läksite jälle „Poolkuusse“.“

„Jah.“

„Miks mitte koju?“

„Ei tea.“

„Kui kauaks sinna jäite?“

„Kella üheteistkümmeni, ütlewad kõrtsirahwas.“

„Teie ise seda ei tea?“

„Ma ei mäleta midagi, mis sel õhtul oli.“

„Kas Teile ka „Poolkuus“ kaebealuse juures midagi iseäralikku silma ei paistnud?“

„Mina ei näinud kedagi, ei mäleta ka, mis kõneldi.“

„Ja „Poolkuust“ läksite kohe koju?“

„Jah, ma usun küll.“

„Kas kodust öösel weel kord wälja läksite?“

Müller mõles järele. Ta pea hakkas jälle se-gaseks jääma.

„Ma usun, et mitte.“

„Aga kindlasti ei tea?“

„Ei.“

„Kui Teie kõigest sellest, mis 25. sept. õhtu-poolikul tegite ja nägite, midagi selgesti ei tea, siis oleks ju ka wõimalik, et Marhenke ära kä-gistasite, ilma et seda ise oleksite teadnud — mis?“

Müller tõstis käe tõrjudes üles:

„Mina? Ei! Oh ei!“

„Kust wõite seda nii kindlasti ütelda?“

„Mina armastasin ju teda,“ sosistas noor-mees. „Kui ma oleksin wõinud seda teha, siis oleksin pidanud teda wihkama. Ja mulle oli ta alati ainult armas, üliarmas. Ei, ja kui ma ka hoo-pis mõistusega oleksin olnud, nii mõistusega, et

enam oma isagi ei oleks ära tundnud — seda — ei, ei!“

„Noh, Johannes Müller, Teie ütlete, et Teie saladuslikul wiisil Marhenkest lahkudes teadsite, et Teie teda enam ei näe, ehk küll tema uus elu-koht Teist ainult tunni tee eemal oli. Kas ei ole Teile see iseäraline anne, saladustesse näha, ka mõrtsuka kohta mingisugust teadet annud? Kas on Teil, ilma et isegi põhjust teaksite, mõne isiku wastu kahtlust?“

Müller raputas kurwalt pead.

„Selle ees, kes selle hirmsa teo tegi, seisab siin“ — ta tähendas oma otsaesise peale — „sein. Wististi oli see keegi wõõras. Oma silmadega pole ma kedagi näinud, kellest ma seda wõiksin ar-wata.“

„Kas Te Peeter Wegerichist seda ei usu?“

„Wegerich on äkilise wihaga,“ wastas Mül-ler pikkamisi. „Aga seda? Ei! — See oli wististi keegi wõõras!“

Johannes Müller oli üle kuulatud. Pealtwaa-tajateruumis tekkis ärewus, kui nüüd Feres Bar-anyi oma naise seltsis sisse astus. Et neid kuritöös kahtlustati, siis jäeti, nagu Müllergi, wannutamata.

„Teie tunnistate üles, et 25. sept. minewal aastal Dora Marhenke surnukeha paljaks rõõwi-site?“

„Jah. Tunnistan.“

„Kas olite ka Marhenke tapmise juures osa-line?“

„Ei. Kui mina selle kuldjuustega paana leid-sin, oli ta juba surnud.“

Ja ta jutustas, kudas see oli sündinud.

„Teie kuulsite siis, kui tee ligidal puhkasite, karjatust?“

„See polnud karjatus, kohtuherra. Ei karja-tus, ei sõna. See oli ainult puulehtede libisemine, riiete lohistamine, ja õige tasane toon, selle wahel rõgin.“

„Aga see kohin oli nii iseäralik, et Teile põh-just andis asja ligemalt järele waatama minna?“

„Feres Baranyi tunneb kohinat, mis metsa oma, ja kohinat, mis metsa oma ei ole.“

„Kui mahamurtud oksade alt surnukeha leid-site, kas Te siis mõrtsukast midagi ei näinud wõi kuulnud?“

„Jäljed olid sammudest alles soojad, samati surnukeha, aga mõrtsukat ma ei näinud ega kuulnud.“

„Kas ei näinud Te metsas hiljem kedagi, keda oleks wõinud mõrtsukaks arwata?“

„Nägin ainult seal seda noortmeest, kes tun-nistajatepingil istub.“ Ta näitas Mülleri peale. „Jooksis metsas ringi, ikka ringi. Teisi ma ei näi-nud õhtupoolikul.“

„Aga wahest õhtul? Teie lahkusite „Pool-kuust“ umbes kell 11. Surnukeha ei jäänud sinna, waid maeti maha. See wõis ainult samal öösel sündida. Nii siis käis mõrtsukas öösel metsas.“

Feres Baranyi jõllitas silmi ja äigas käega üle otsaesise.

„Mõtlesin wangimajas järele. Waene paana on ammu surnud. Meie rändasime kaugele, nägime uut iga päew. Ja siis unustab inimene ära mis poole aasta eest oli. Nüüd mõtlesin järele. Tuli meele. Ja ütlen nüüd heameelega, mis tean. Oleksin rõõmus, kui kohtuherra mõrtsuka leiaks.“
— Ta naeratas kawalasti. — „Mis sellest, et Feres Baranyi wõttis, mis talle tarwis oli. Inimene tahab elada. Aga ma ütlen kõik. See inimene ei tohi elada, kes waese paana ära tappis.“

„Rääkige!“

„Meie lahkusime kõrtsist kell 11. Maraja, minu naine, kartis, sest tal olid paana riided pakis. Jooksime risti läbi metsa. Sadas wihma — just kui oawarrest. Hoidsime Bantelni poole. Korruga kahmab Maraja mu käest kinni. Meie seisatame, kuulame. Mets praksub ja kohiseb — keegi nagu tuleks läbi wõsa, lähemale, ikka lähemale. Nii ei tule hirw ega metssiga. See oli inimene! Ja jookseb meist mööda — meie seisame paigal — mees teeb endale küünarnukkidega teed. Mantel wabaneb. Oksad ta ees ja ümber. Ta otsib, kobab. Ja kisub siis wõsast jalgratta wälja. Oli just maantee ääres. Ruttab sellega lagedale ja kihutab teed mööda minema, nii et tuli taga.“

„Aeti teda taga?“

„Meie ootasime, kuulatasime. Ei kedagi.“

„Tuli see mees sealt poolt, kus surnukeha oli?“

„Ta tuli põllult, mis metsa ulatab Berenbergi poole ja tungis Bantelni poole.“

„See põld oli siis Mülleri põld.“

„See tuli Berenbergi poolt.“

Protokoll kirjutajate suled krabisesid üle paberi. Gerlach tegi märkusi. Ta käsi wärises ärewuse pärast.

Tüngen istus liikumata ja wahtis mustlasele suuril silmil otsa.

„Kas tundsate mehe ära?“ küsis peakohtunik.

„Oli pime mets ja tal oli kübar sügawasti peas. Nägin nimelt ta riideid.“

„Wõite neid kirjeldada?“

„Feres näeb ka öösel. Peas oli tal ümargune kõwa kübar, seljas tume mantel, mis tuules lehwis.“

„Oli ta tööline?“

„Ei. Ei ka talupoeg. Oli peen herra.“

„Kust te seda arwate, kui ilm pime oli?“

„Tal polnud ei tööliste ega talupoja liigutused. Parem käsi oli tal kindata, suur walge käsi — selgesti näha, kui ta selle ratta rauale pani.“

„Kas wõis kaebealune see mees olla?“

Tunnistaja silmitses Wegerichi.

„Ei.“

„Kuhu ta sõitis?“

„Sõitis Bantelni poole, wõis aga ka Leiningeni poole pöördä.“

„Ja Teie arwate, et see mees surnukeha matmast tuli?“

„Ei tea. Ütlen ainult, mis nägin. Muud ei tea.“

Gerlach tõusis üles.

Nõuan ühe mehe ülekuulamist, kes siin ja tunnistada wõib, et keegi wõõras, keda tunnistaja on kirjeldanud, temalt 25. sept. õhtupoolikul jalgratta üürinud.“

Ka Tüngen tõusis üles.

„Mina waidlen selle tunnistaja ülekuulamise wastu, sest et sel tähtsus puudub. Ei ole arwata, et sel jalgrattasõitjal mõrtsukatööga sidet on. Jalgrattasõitja leidmine wiiks meid õigetelt jälgedelt ainult kõrwale.“

„Ja mina nõuan tunnistaja ettekutsumist,“ ütles Gerlach rõhuga. „Siebenhauseni kirjakandja wõib teatada, et ta Marhenkele 25. sept. hommikul Leiningenist kirja toonud. Sellepärast on wõimalik, et selle kirja see tundmata mees kirjutas ja oma ohwri sellega teatud kohta meelitas, kus ta tema ära tappis ja ära rööwis.“

Tüngen waidles wastu.

„Olen kindel, et Marhenke mõrtsukat ta ligidalt tuleb otsida ja et kõik teistpidine uurimine asja ainult pikale wenitab.“

Kohtunikud pidasid aru ja otsustasid tunnistajat ette kutsuda.

Tüngen istus jälle toolile. Ta ei waadanud Gerlachi poole, kelle sinisilmad rõõmu pärast särasid. Ta ei tahtnud midagi näha.

„Kas mäletate, mis Teie äris 25. sept. õhtupoolikul sündis?“ küsis kohtunik.

„Muidugi. Ja mida ma ei mäleta, see seisab minu raamatutes.“

„Kas üüris keegi tundmata mees sel õhtupoolikul Teilt jalgratta?“

„Jah.“

„Nimetas ta oma nime?“

„Ei.“

„Maksis ta raha sisse?“

„Ka mitte. Aga ta maksis ette.“

„Ja siis usaldasite talle oma jalgratta?“

„Harilikult ma seda ei tee. Aga ajajooksul õpitakse inimesi tundma. See mees ei näinud mitte niisugune olewat, kes jalgrattaid warastab.“

„Kudas ta siis wälja nägi?“

„Noh, kudas pean ütleva: peen herra!“

„On Teil ta ülikond weel meeles?“

„Arwan, peas oli tal ümargune pruun kübar ja käel pruunikas mantel.“

„Oli ta suur wõi wäike?“

„Ei suur ega wäike — keskmine. Eht sõjamees. Oli nähtawasti teeninud.“

„Musta wõi walget werd?“

„Musta werd ja wurrudega.“

„Kas tunneksite ta ära?“

„Usun küll.“

„Mis kella ajal tuli ta teile?“

„Kohe pärast kella kolme. Tüdruk oli lehma parajasti karjamaale wiinud.“

„Kohe pärast kella kolme — nii. Ja mitme minutiga jouab hea raftasõitja Wifflinghausenist Siebenhausenisse?“

(Järgneb.)

Gori winjett.

ELEGILISED TRIOLETID.

(Kirjutet „Ilo“ nr. 6-le, ent „atmosfäärilistel põhjustel ära eksinud.)

Ju laasib sügis suwemooni,
õislehed pudenewad hilju.
Minoorse hääled wõtnud tooni.
Ju laasib sügis suwemooni.
Raudjalgset tuule eskadrooni
waid tallamas näen niidet wilju.
Ju laasib sügis suwemooni,
õislehed pudenewad hilju...

Alleedelt hääbünd neitsid walged,
naer, kiljatused, patt intiimne —
taas hetkes igas sügisalged.
Alleedelt hääbünd neitsid walged...
All trauri sünge rõõsad palged, —
nii unistab veel üksik, wiimne.
Alleedelt hääbünd neitsid walged,
naer, kiljatus ja patt intiimne...

Oid õudne weeta üksi muste.

Ah, ankurt heita wiimsed tunnid
ja kambris waikses juua luste!

Oid õudne weeta üksi muste...

Teian — läbi akna, läbi uste
sind siia kannaksid ürgsunnid...

Oid õudne weeta üksi muste:

ah, ankrut heita wiimsed tunnid!

Ent siiski — halastust, suur Jumal!

Nüüd kallid arst ja protorgoolid,
mis ohwriks nõuab armu-humal...Ent siiski halastust, suur Jumal,
waid naisest unista wõid, rumal,
kui endast wähegi sa hoolid...Ent siiski halastust, suur Jumal:
nüüd kallid arst ja protorgoolid!Ju laasib sügis suwemooni,
õislehed pudenewad hilju.

Minoorse hääled wõtnud tooni.

Ju laasib sügis suwemooni.

Raudjalgset tuule eskadrooni
weel tallamas näen niidet wilju.Ju laasib sügis suwemooni,
õislehed pudenewad hilju...

J. Höbelaisk.

SONETT.

(Mitte Suits'i „Ohwrisuitsust“.)

Kui hele täht sa astusid m'e ridadesse
ja armulikku wasuwõtmist igalt leidsid:
me teadsime, mis warje kurbe südamesse
sull' päewad sünged sõjakärinates heitsid.

Su noorust, iludust ja ihu uhkeid worme
kõik joobnutena üha ilma hüüdsid.
Meis sünnitasid ihasid ja wõitlustorme —
kõik ainsana su meeles kallid olla püüdsid...

Mull' naistena on saatus toonud õnnistusi.
Ka sind mu sülle heitsid jumalate soowid:
o, kuidas puistasime tuiwil kallistusi,
kuis kangaks pikaks põimusiwad kire-proowid!

Ah, õnne eest nii karmilt kättemaksetakse!
Kes keelata õuna maitsnud — karistada saawad...
Mind oma witsadel ööd-päewad peksetakse
ja ihus, hinges armid, werelewad haawad...

J. Höbelaisk.

—o—

APARDUS.

Ma lõbu ihaldasin, mõtlin teha õöl wisiiti.

End wabastasin nukrusist, et süüa himude biskwiiti
ja joobuda kord uimastawast armuwiinast,
end tunda trööstitult ja wõitult colombiinast.

Et hinge teha karskeks, puhtaks, nagu Alpi lumeroosi,

seks enne waja haista armulõhnalist mimoosi. —
Tad' trehwasin, kus hooplesid reklaame tuled.

Programmi lugesid seal lõbunälgind huuled.

Ma tutwunesin, püüdsin aega wiita, —
ta wastutulekut ei wõi ma küllalt kiita.

Mind kohutas kui wälk ekwaatori orkaanil,

kui järgiaimamata draama linasel ekraanil,

see wapustas, kui usuhullustus noort menoniiti,

ja kõwaks tarretas, kui ro'list malahiiti.

Ta ütles, et sest saati elukutse waewaline, pödur,
kui demobiliseeritud sai sõdur;

lei tasu enam ennast tülitada tappa,

ta parem minna tööle põlewkiwi turba rappa.

P. poiss.

G. Tõnisson (Gori).

Modern sukad.

Perekonnas pühitsetakse Emmi preili wiieteistkümneandat sünnipäewa. Sünnilaps on oma wanaduse peale vaatamata väga naiiv. Ta seletab oma kawaleerile, kuidas ta terve päewa poodides asjata roosa gummipaelu sukkaele otšinud ja imestab, miks jarnaseid tarwilikka asju wäljamaalt sisse ei lubata tuua. — „Ei tee wiga,“ trööstib teda kawaleer: — „nüüdse aja sukad on selle eest

niiwõrd pikad, et neid juuksendestega kinnitada võib.“ — „Mõh juuksteni nad ikkagi ei ulata!“ naerab preili ilmsüütalt wastu. Sellega lõpeb jutt sukkaelest.

Alles õhtu, oma tõesti wiimse võimaluseni pikki sukke maha tõmmates, punastab Emmikene häkitselt millegi pärast ja kiljatab: „Pfui, kui häbemata see noormees oli!“ — Sarwik. —

Kui läinud päivi jaoks kui kinopilti...

Arkadn Awertschenko.

Ükskord nägin ma kinos imelikku pilti:

Meri. Kallas. Kõrge nihuke püstikallas sülda kümme. Korraga löi kalda juures wahutama wesi. Siis tuli weest wälja inimese pea, ja siis inimene, nagu maad wastu ülespõrkand suur pall, lendas kümme sülda üles, seisis kalda äärel — täitsa kuimise ja heitis risti ette niimoodi: esmalt tema näpud puutusid pahemat õla, siis paremat, siis rinda, siis otsaesist.

Ta pani ruttu riided selga ja läks ruttu merest eemale, tagurpidi taganedes, nagu wätsk. Wisakas käega ja paberosi ots, mis lamas teel maas, hüppas üles ja lendas tema kätte. Inimene hakkas suitsetama, imedes sisse suitsu, mis sündis õhus. Mida enam ta suitsetas, seda pikemaks läks suus paberosi ja muutus wiimaks alles põlema süütanuks. Inimene pani tema otša juurde tikku, mis maast kätte hüppanud, wõttis wälja tikutoosi, tõmbas põlewa tikuga wastu topsti, millest see kustus, pani tikku tagasi topsti; paberosi suust pani tagasi karpi, kumardas — ja sülg lendas maast tagasi suhu. Ja läks ta edasi tagurpidi taganedes, nagu wätsk. Kodus istus tühja taldreku ja klaasi ette, walas kurgust klaasi mitu suutäit wiina ja hakkas kahwliga suust wälja wõtma kanaprae tükka, pannes neid tagasi taldrekule, kus nad noa all kokku kaswad. Kui kana juba terwena taldrekul, tuli teenija, wõttis prae ja wiis kööki küpsema... Kokk pani ta panni peale, wõttis siis toorena sealt ära, toppis sulad selga, tõmbas noaga kõri alt, millest kana jälle elama hakkas ja mööda õuet lootsma pan?

See ole tõsi, on arusaadaw, millest siin jutt: see on harilik kinolint, mis harilikku inimese tegewust kujutab, ainult mida näidatud tagant otstast ettepoole.

Ah, kui meie elu oleks nii sõnakulelik, kui kinolint!..

Pööraks wänta teisi pidi — ja lähed...

Minu ees paber, täiskirjutud seda följetooni. Korraga hakkab sulg paberil tagurpidi minema, nagu kirjutatud maha kratšides, ja kui minu ees puhas paber, wõtan ma kübara, kepi ja taganen tagurpidi uulitsale...

Suriseb lint, kerides tagurpidi.

On läinud aasta september. Ma istun waguni ja rong kihutab tagurpidi Peterburi.

Peterburis on ime: Newskilt kaowad oma kaupa wiies heeringanalsed, kurgieided, õunamüüjad ja mitteõdiwad soldatid, kes müüwad paberosse...

Enamlaste dekreedid lendawad, nagu langewad lehed seintelt maha ja majade seinad on jälle puhtad ja ilusad.

Täie jõuga sõitis autos tagurpidi Aleksander Fedorowitsch Kerenski.

Tuli tagasi?!

— Keera, näitaja, wänta rutem!

Sõitis Talwe paleesse, aga seal ikka uus ja uus lindi wibin. Leenin ja Trotski oma kompaniiga taganewad wälja Kschejnskaja lossist, lähewad waksali, istuwad kinniplombeerimata waguni, siin samas plombeeritakse wagun kinni ja kõik see kupatus sõidab tagurpidi Saksamaale.

Jälle meeldiw filmapilk — Kerenski lendab Talwe paleest tagurpidi wälja, hüppab lauale ja räägib tööliste: „Seltsimehed! Kui ma teid maha jätan — wõite mind ära tappa oma kättega! Kuni surmani olen ma teiega...“

Kui kasulik on mõnikord linti tagurpidi pöörata!

Warsti lähed mööda weebruari rewolutsioon. Huwitaw on waadata, kuidas kuulipritsi kuulid lendawad wälja lamajate kehast ja jooksewad tagasi kuulipritsi raua sisse, kuidas hüppawad üles furnud ja jooksewad tagurpidi wehelses kättega.

— Wänta, näitaja, rutem!

Lendas wälja keisri paleest Rasputin, istus waguni ja sõitis oma Tjumeni. Lint käib ju tagurpidi.

Elu lähed ikka odawamaks ja odawamaks. Turgudel palju leiba, liha ja kõikjugu toiduaineid.

Ja hirmus sõda sulab, nagu lumetükk kuuma pliidal. Surnud tõusewad maast üles ja wiida'se rahulikult oma wäeosadesse.

Mobilisatsioon muutub kiiresti demobilisatsiooniks, ja näe juba Wilhelm Hohenzollern seisab balkonil oma rahwa ees, kuid tema metsikud sõnad, wereimeja sõnad sõjakuulutamise ei tule tema suust, waid ta neelab neid alla, püüdes kinni suuga õhust. Oh, kui ta nendega oma hinge matak!

— Wänta, näitaja, wänta, poju!

Ruttu wälksatawad mööda neljas riigiwolikogu, kolmas, teine, esimene, ja ekraanil on õktoobrikuu koleduised.

Kuid ei ole sugugi hirmus. Tapjad tõmbawad wälja noad tapetute rinnust, surnud liigutawad, tõusewad üles ja jooksewad ära.

Aga mis waimustatud rahwahulgad need on, mis tuhat kübarat, mis õhku pillutakse, mis õnnelikud näod, täis rõõmupisaraid?! Misparast juulewad wõhivõõrad inimesed üksteist?!

Ah, see on 17-me oktoobri manifest!..

See oli ju kõige õnnelikum, kõige päikesepaistelisem filmapilk meie elus.

— Näitaja! Pea kinni! Pea ometi kinni!.. Ära keera edasi. Las' seista! Peata kas wõi ainult sellegipärast, et näha endid wiisteist aastat nooremadena... Ah, kui ilusad, kui wärsked, kui roosilised olid lootused!..

Lihtne abinõu.

— Oh, minu Jumal, misugune õnnetus!
Nende sõnadega tormas professoriproua oma mehe töötuppa.

— Mõttele ometi, — hädaldas ta poolnutt, — kui hirmus see on! Pärlitest kee, mis ja eila mulle kinkisid ja need järelehtud pärlid, mis ma selleajani kandsin, on ühesatnased kui kaks weetikka. Enne magamaminekut panin ma sinu kingituse kastikesse, kus seisid ka järelehtud pärlid, ja nüüd ei saa ma wähet, misugused on õiged ja misugused järelehtud!

Ja kaks pisarat weeresid professoriproua õrnadele põskedele.

— Noh, mu laps, kas maksab niisuguse tühja asja üle nutta!.. Anna mõlemad keed minu kätte, ma teen analüsi, ja kui sa oma pealeõunaseft jalutuskäigust tagasi tuled, ei ole sinu hirmsast õnnetuseft enam jälgegi.

Kui professoriproua, rahustatud mehe autoriteetseft toonist, ära läks, jättes oma õpetud abikaasa kätte mõlemad keed, uuris professor kaua neid hoolega ja kõigutas pead:

— Tõepoolest, imestusvääriline sarnadus!

Kuid waja oli ülesande selgitamisele asuda, ja professor, wõttes riulilt sõnaraamatu, hakkas hoolega jeda lehitsema.

— Diplomaat... Eesl... Koopia... Ah, siin on ka „pärlid“!.. Õiged pärlid wõib waledest sellest ära tunda, et nad kergesti harilikus äädikas üles sulawad...“

— Tore! Kõhe teeme proowi!

Ja professor, täites kõögist toodud äädikaga wäikest kausikeft, andus mõistatuse selgitamisele, mis tema naist pisarateni kurwastanud.

— Küll on need naised! — pomises ta sealjuures. — Ise ei oska midagi muud, kui nutta! Et nad ise wähegi mõtleks!.. Nii, pea selgub kõik.

Professoriproua tuli jalutuskäigult tundi pool warem tagasi kui harilikult: teda tegi rahutuks mõte pärlide peale.

— Noh, mis? — küsis ta sisse astudes, — kas leidjid õige ja järelehtud?

— Muidugi, mu laps! See on tühi asi!.. Säh, siin on järelehtud!

— Ah, minu kallid tarkpea - Eedi! — suudles naine wana professori paljast pealage. — Aga kus on siis õige?

— Õige?.. Hm... Professor sügas oma tarka pead... Õige sulas äädika sees üles.

Ainetel Wold. Morse.

—o—

Meisõuline ülesanne.

Nimetage mõni linn Euroopas, kus weel mingisugust konwerentsi peetud pole. (Ei ole.)

—o—

Uhe pükstepeari kurb lugu.

millest ilusa naljajutu wõib kirjutada.

Keegi Päkklaba, kes kuhugile sõita tahtis, tellis omale uued püksid. Rätsep tõi nad kätte hilja õösel enne ärasõitu ja selgapassimisel olid nad wiis tsentimeetrit pikemad kui waja.

Et rätsep hilise aja pärast enam ümbertegemiseks püksta tagasi ei wõtnud, palus Päkklaba naist, et see pükstel wiis tsentimeetrit otjast maha lõikaks.

Naine wastas, et ta päewatööst liiga wäsinud ja heitis magama. Umbes niisama wastas ka wanim tütar.

Päkklaba pööras ämma poole, kuid see oli juba woodi heitnud. Päkklabal ei jäänud ka muud üle, kui käega lüüa ja magama heita.

Kõik perekond wajus unehõlma.

Õösel hakkas aga Päkklaba naist piinama südame-tunnistus, et ta mehe palwet ei tätnud. Kell kolm õösel tuli ta üles, lõikas mehe pükste otjast wiis tsentimeetrit maha ja heitis uuesti magama.

Kell neli õösel ärkas tütar, niisama südame-tunnistuse näpistamise sunnil, lõikas pükste otjast wiis tsentimeetrit maha ja heitis uue rahuga magama.

Kella wiie paiku pidi ka ämm kahetsedes üles tõusma. Pärast lühikest kahklamist tuli ta oma toast ja lühendas püksta weel wiie tsentimeetri wõrra.

Wiimaks hommikul siis, kui kell kuus Päkklaba püksid jalga ajas, olid need waewalt põlwi ft jaadik!

Ha-ha-ha! Kas sest ei saaks tore naljajutt?

A—s.

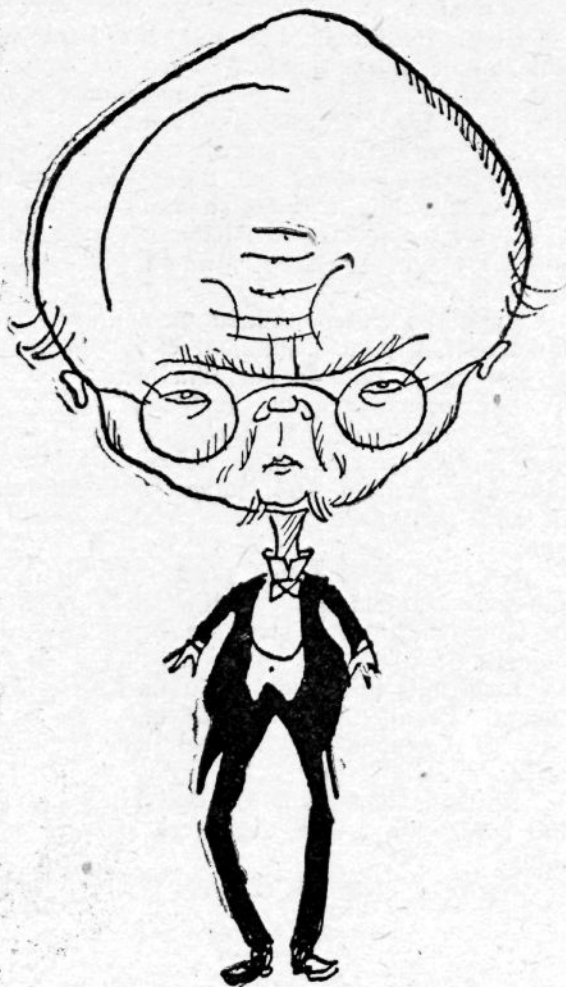
—o—

Juhtumine Hiinas.

— Pagana hull maa see Hiina!.. Näituseks, on seal niisugune loll mood, et meesterahwad kannawad päewawarje ja lehwitajaid... See sünnitab niisugusi segadusi, mis õnnetu lõpu järele lõhnawad!.. Minuga oli üks niisugune luhe: lähen õhtul Pekingi uulitsat mööda... Korruga näen, ühest hoowist tuleb wälja sihuke tore Hiina daam, et... Siputab ise näo ees lehwikut ja warjab pead päewawarjuga... Mina järele... „Lubage,“ räägin ma Hiina keeles, „lõhnaw tee roos, teid saata!..“ Waikib... Mina ütlen hiinalise uue meelitususe... Ikka waikib... Nii läksimegi tema wai kides mina meelitusi üteldes, kuni ligema politseini... Siis hakkas mu Hiina naisterahwas rääkima. „Andke selle euroopalasele bambukiga wiiskümmend hoopit!“ ütleb ta politseile sügawa bassihäälega... Noh, wõeti siis mind kinni ja hakkati luttima: „Sina, eurooplane, niisugune: siisugane! Kuidas sa tohtsid meie esimesele mandariinile serwa teha?“ Waat, sul siis!..

—o—

Gori joonistus.

Inimene ja

inimese karrikatuur

2000 aasta pärast.

Õlge wastupeegeldus.

Iga tark inimene teab, et olgu mis tahes maa elu võib tundma õppida kohaliste ajalehekuulutuste läbi. Kõik see maa elu on ajalehekuulutustes, nagu peegli peal näha.

Sellepärast ei taha ma siis ka lugejaid lolliks teha, et neile jutustada kõiksugu koleduji Nõukogude Wenemaalt, waid awaldan tüüpilisemad kuulutused „Iswestijas“.

Nõukogude pood nr. 4711 on saanud ja müüb:

— Käärid rahapoogna lahtilõikamiseks. Kes tofina ostab, saab teritamise kiwi peale kauba.

— Uudis! Inglis saag klaveri katkijaagimiseks küttepudeks.

— Emaal karbikene küttematerjaali alahoidmiseks. Hästi praktilalik! Hästi mõnus! Mahub kandmiseks westitasku.

— Hiigla sumadanid taskuraha hoidmiseks; rataste peal ja kerge waewaga ilma hõbusejõuta edasi weetavad.

— Hambapuhastaja-jäästik, hoiab automaatselt iga hammaste wahelt leitud toidu-
iwa 36 tunnini wärske.

Arajooksmud emane koer. Kinniwõtjale, kes ta nälginud kondid (kallid, kui mälestus) tagasi toob, antakse waewatafu.

Osttan hobust ära laotamiseks.

Raswa plekid wõtän riiete seest wälja maksuta, ainult selle wäljawõetud raswa tarwitamise eest.

Köögitüdruk võib odawalt ette walmistada perekonda ülikooli.

„Suitsutaja sõber!“ Ilus teraskarbik suitsuotsade jaoks.

Teadaanne.

Burdinite perekonnas, Newski nr. 70, 10-dal selle kuu päewal kell 8 hom. tõmmatakse üles tuletitikk. Kes sellest tikust tuld tahawad saada, andku endid aegsasti uksehoidja juures illes.

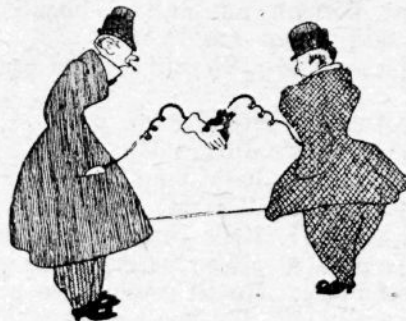
„Bitche“.

Elekter Tallinna näitusel.

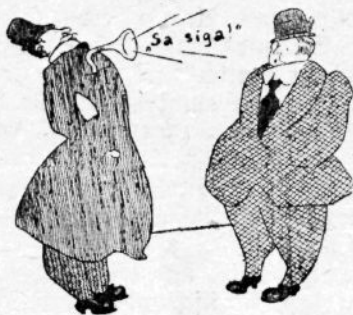
Et neil päewil lõppenud näitusepildid enam huwitust ei paku, siis awaldame siin pildid tulewa aasta näituselt wõi Eesti messelt 1921.

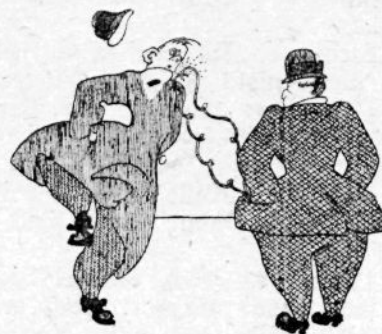
Terwitamine.

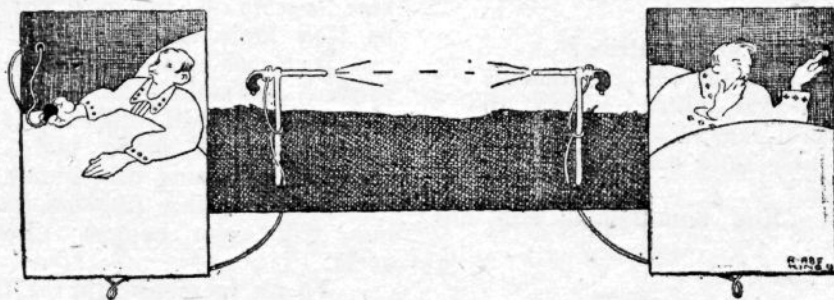
Käeandmine.

Sõimamine.

Kõrwalops.

Kahewõtlus.

Lühne seletus.

— „See tohter on väga lahke: kõik abiotõijad saadab ta lahku misel ise kuni ukseni.“

— „Miks ta ei peaks saatma, kui tal lainud aastal keegi abiotõija kasuka esikojast ära warrastas.“

Meeleawaldus.

— „Oh, seda oleksite pidanud nägema, kuidas see Iesk Peeter mulle oma armastust awaldas ja minu kätt palus. Kõik tema neli last esimesest abielust olid ühes temaga, nagu üks mees minu ees põtwili!..“

Koofis.

Oppar: „Mis aastal elas Mooses? Ei tea? Waata raamatusse, mis seal seisab?“

Oppur: „Mooses. 4000.“

Oppar: „No mis pärast sa ei ütelnud? Tähendab, Mooses elas 4000 aastat enne Kristuse sündimist.“

Oppur: „Ma mõtlesin, et see 4000 on tema telefoni number.“

Marufoer.

(Järg.)

Perenaine: „Pita!“
 Karjapoiss: „Tabissa mibihad?“
 Perenaine: „Pita, waate katusse august —
 sääl korstne kõrwan om auk — waate, kos nii
 mihe nüid kik pildra om!“
 Karjapoiss: „Aleraiti! Joba waadetufs
 laigi.“

Perenaine: „No kos na om?“
 Karjapoiss: „Maa pääl.“
 Perenaine: „Kelle maa pääl?“
 Karjapoiss: „Pereme maa pääl.“
 Perenaine: „Kelle pereme maa pääl?“
 Karjapoiss: „Maa pereme maa pääl.“
 Perenaine: „No sel peremel om nimi kah.“
 Karjapoiss: „No iki, kos sis mudu.“
 Perenaine: „No mis ta nimi sis om?“
 Karjapoiss: „Mis ta nimi? — Nipitiri.
 Tagast otsast? — Taari tori. Ihjest otsast? —
 Wäidsepää.“

Perenaine: „No teeni ja mul teeni! Ku ma
 pildra siit ülesse pistä, sis om sul keretäis ooletu.“
 Karjapoiss: „Tule iki tule. Peremiist ei ole
 pildra kodun, sis om meil ää siin einde sihen ka-
 biste.“

Perenaine: „Kulle, kos ole poissikhe lopats,
 miande jutu temäl. Oodat' ma su sääl nüid nõnda
 ruttu alla lasse.“

Karjapoiss: „Aeh, edeke! Sis tulep mul
 küll siin sada tunni magade. Odot ma loe! Kell
 üits — päide küids, kell kaits Kadri laits, kell
 kolm — (kaks pauku järgimööda). Ah, kui kõ-
 mutewe rängaste, iki üits parmürts ja parmürts.
 At, at, at, kui kihutewe, iki üits kappadi, kappadi,
 kappadi — pruits!“

Perenaine: „Kes nii kihutewe?“
 Karjapoiss: „Ah, nii iki, niisamaditse —
 mis ka n'd pimetäku jälle olliwe — noh, nii —
 mustlase sõidawe Märdi laadale.“

Perenaine: „No, üttele n'd mulle kah! Ma
 anna sulle wõidleibä.“
 Karjapoiss: „Kas kamakäku kah an-
 nat?“

Perenaine: „Jah.“
 Karjapoiss: „Aga koorega?“
 Perenaine: „Nujah, jah! Ütlejid wahel!“
 Karjapoiss: „Ja 'i kakke ega 'i sõima
 kah peräst?“

Perenaine: „Ei, ei. Aga üttele nüid kohel!“
 Karjapoiss: „Noh, nüid na om Miku-
 andsu kohal. Peremiis kolgip kige taga, mõtsa-
 wäst kihutep kige ehen. Mikandsu Mann kaks
 wist kardulest põrsale einu. Kui nägi koera —
 rüpp walla, eina maha, kodu poole hakkame,
 suur kisa taga, aga wao wahetele oma mats maoli
 maha.“

Perenaine: „Sis na tulewe siia poole?“
 Karjapoiss: „No-no-no-noh, siia poole iki.
 Ma käsiwe joba pidime mõtsa ümmer tiiru ää.
 Mituräime huure kiwi man jii edime pauk lastigi.“

Nii kaits tikki, mis ütsjärgi lasti, nii käsiwe
 Kokapatu ja Kangimäe wahel Kujuratsiku kuu-
 siku kottal.“

Perenaine: „Kaugel na nüid joba om?“
 Karjapoiss: „Pildra saawe siia me manu.“
 (Käib kõwa pauk, suur hõiskamine ja õlletamine).
 Perenaine: „Wõeh, joba siinsaman (jook-
 seb ruttu toa juure, kihub ukse lahti ja kukub üle-
 läwe sisse, ajab põrandal istukili, käega lingi jä-
 rele ahmides). Sa kallid ajake. Oh! Oh! Oi,
 oi, oi, oi! (ajab enese ülesse, tõstab ukse linki ja
 konksib aasa).“

Jaak (kolistab wäljas ukse kallal): „Wõta
 uss walla!“

Perenaine: „Kes jäl oh?“
 Jaak: „Kost nüid siande tundmade Elds õge
 wällä tulli — Riiaft wõi Piiterporist.“

Perenaine: „Kos koer jäi?“
 Jaak: „Koeral joba koewa sirgu. Kas sa
 pauku es kuule?“

Perenaine: „Mia kuuli mitund pauku.
 Aeh, kudasa ma eitufi. Kik mu ihu tants sellän.“

Jaak: „Tii uss walla, ma wõta üürusest
 lapit koera maha matta.“

Perenaine (ust awades): „Kulle wiil, sinna
 oma lapit wiimä. Wa maru koer, aap lapme
 kah marru.“

Jaak: „Ärä a'a siast latse juttu. Kui mõnele
 muudele inimestele siast kõnelet, nii nakkawe naar-
 ma. (Waatab sisse).“

Perenaine: „No, kas tõise 'i wõi oma lapit
 anda. Kas siu lapi sii kige odawemb om, et sedä
 egäle poole saap.“

Jaak (õues ümber waadates): „No sua om-
 metigi, inimene üttskõrd aru, et meile om sääl
 kige lähemb — me maa pääl kohald — ja kos
 sis sedä lapit minnäs otsma.“

Perenaine: „Wõi wiil me maa pääle sedä
 raiska. Jalamaid olgu sul ta ärä wiit!“

Jaak (edasi otsides): „No sedä wõip kah.
 Üle raawi om mõisa mõts, wiskame sinna ja
 asi tahje, aga maa alla piame ta iki panema.“

Perenaine (labidas, mis ta kohje marga-
 nud, selja tahja hoides): „Pange, wõi mia teid
 keelä.“

Jaak (perenaise juurde tulles): „Kos sa lap-
 ma olet pandan?“

Perenaine: „Kunes ja lapma miu kätte
 andsit?“

Jaak: „Tuu ruttu lapi siia!“

Perenaine: „Mis lapit ja nõwwat? Kun
 mul sii lapi om? taskun wõh? Wõta oma lapi,
 ku sul ta kuskil om, ja mine! Mis sa miu selgä
 waagut.“

Jaak: „No kas nüid ei ole tegu pildra. Näet,
 mihe tulewe joba perrä miu taga ots'ma.“

Perenaine: „Eas na tulla, mis miul nen-
 dega asja.“ (Que ilmuvad kõik endised aiatagused,
 ilma metsawahita. Rehe all kuulduw mütsatus ja
 siis karjapoisi tõind.)

Jaak: „No, mis sel jälle ädä om?“

Perenaine: „Sõit wist lao päält prii postiga.“

Pikk-Jüri: „Piu, piu, piu pilli! Aja ärja joru. Ätt ajap ärjä joru, nänn kastap karaskit paa sisse, pangi sisse, kiriwetse kapa sisse.“

Tamdik: „Ah, mis ja sest laulat. Laula paremb sedä uut, penilaulu.“

Pikk-Jüri: „Mo sii 'i ol' wiil walmis.“

Sombrak: „Mo laula pähle.“

(Karjapoiss tuleb kah kuulama).

Pikk-Jüri:

„Üits maru peni käis ümmier, seni
kui tulli täembe ommuku.

Kisk pulli ärä, Laas=Andsu märä,
Iesknaise ja ka karjatse...“

Siin ei ole wiil riimn äste.“

Tamdik: „Ah, mis sellest. Lase edasi, küll ta käip.“

Pikk-Jüri: „Tat käisw' tapman,
üits ärr, üits okmann.“

Jaak: „Miands nii ärrade ja okmanni sääl olliw?“

Tamdik: „Ah, mine n'd sia! Sii om esi riimi peräst.“

Jaak: „Ah riimi peräst.“

Pikk-Jüri: „Nujah.“

Jaak: „Ah soo.“ (Läheb räägib midagi pere-
naisle, see raputab pead ja läheb tuppa, ust kõ-
wasti enese taga kinni wišates).

Pikk-Jüri: „Odot, ma nakka tõse salmi
otfast pihta.“

„Tat käisw' tapman
üits ärr, üits okmann
ja wana Kannu mõtsawahht,
mia — Pitski Jüri,
sia — Tamdik Türi...“

Tamdik: „Mis Türi ja sääl laulat?“

Pikk-Jüri: „Noh, sia olet Türist. Mudu 'i
tule riim wällä.“

Tamdik: „Ah soo! No, lõika edesi!“

Pikk-Jüri:

„Ja mõtsäärä Engepreht,
Siul, Sombrak, wikat.
Kos waldas, Tikat?..“

Tiku Taawet: „Ega's miu nimi Tikat ei
ole.“

Pikk-Jüri: „Mia ütli jo, et ei saa mudu,
kui piap nimesst raafike ümmerdeme.“

Tiku Taawet: „No olgu sis, kui mudu 'i
saa.“

Pikk-Jüri: „Näet, Abenikul-Kaiel sirp.“

Abenik Kai: „Küll ja saat miu käest, ärä
sa mõtle!“

(Üleüldine naer).

Pikk-Jüri:

* „Kaits nuurd mõtspoiga,
üits wäike joigam
ja Nutsi Jaak,
üits kerge Kirp.“

Jaak: „Sii salm ei ole suurd kedägi wäär.“

Metspojad: „Jah, mis ta tühi om. Aga
mudu om iki laul isus küll.“

Abenik Kai: „Mis ta om? Wõi wiil asi
ollewet! Inimestel kik söimu nime de pantu.“

Pikk-Jüri: „No ega miu nimi kah Pitski
Jüri ei ole. Jo ma jo ütli't nõnda äkki 'i saa
ilusti.“

Tamdik: „Ei ole ädä kedägi. Kas wiil om?
Laula puha ärä ja ärge te, tõse, enämb segäge.
Kulle n'd kost tulliwie nii õige saksa wällä. Mudu
egä päew kutsutes siaste nime dege, sis laulun jälle ei
tohi. Tota ole mul etutemist!“

Pikk-Jüri waikib.

Tamdik: „Noh, laula, laula! Mis ja pel-
gät?!”

Pikk-Jüri (puigeldes): „Noh tõse saawe
puha pahatses.“

Tamdik: „Kes sii pahane om? Tiku Taa-
wet, sina wõh?“

Tiku Taawet: „Ei, miul ei ole kedägi
pahatses saia.“

Tamdik: „No, ütlege, kes sis om? Este
Iambataji! Te 'i tunne sii asi. (Jüri peale näidates)
Wat sel mihel om pää sihen putru: kui üte laulu
tiip, sis kolm kihelkonda taga laulap. Waat mis!
Laula edesi, Jüri, ärä kullegi!“

Pikk-Jüri: „Ei noh! Kos, sedä ei saa.
Wiimäti läap wiil kakelus walla, kos sis selle
asja ots wõi aru!“

Jaak: „Noh, laula pähle. Mia sia nüid sest
nõnda kullet, et me sääl raafike üttime wõi ollime.
Sest ei ole kedägi.“

Metspojad: „Nujah, ei ole kedägi. Ütle
mudku sõna selgeste ja laje joru julgeste.“

Pikk-Jüri: „Ei, ku ma joba kõrd ütli,
et ei, sis ärge enämb paluge. Tõine kõrd, kui ta
mul ilusti walmis om tettu, sis küll, aga täembe
mitte üits piuks.“

Tamdik: „Noh, laula wõi wiimane salmgil!“

Pikk-Jüri: „Ei laula ja 'i laula.“

Kõik (paludes läbisegamini): „No laula pähle
— laula iki — ole ää miis — Jüri, mis ja rawäk
uhkustet — noh, ta laulap küll, ta tiip esi nalla,
wa nallamiis — mia tiiä kah, et ta laulap: ta
lubas mulle — ah, mis nüid sia kah oma nõnage.
Juri täap esi, kes tedä meelen piap...“

Pikk-Jüri (meelitatult): „No olgu sis, ku
te rahu ei jätä. Aga pallast wiimäne salm.“

Tamdik (sõrme tõstes): „Kus! Wait! Kul-
lake: ooper nakkap pääle!“

Pikk-Jüri: „Kh! hm! Kh-kh!“

Kõik: „Noh! No-no-no-noh!“

Pikk-Jüri: „Oodake raafikel! Laske mu
mõttele!“

Metspoeg: „Noh, mõtle ruttu!“

Pikk-Jüri: „Ah soo! Nujah! Nõnda. —

„Kes kange tapma,

tõi Ketult lapma,

sai Suure Raawi wiirde auk.

Nüid mihe ritta

ja antke kitta:

läts märki mõtsawahht pauk.“

Tamdik: „Noh? Kas ei ole tore?“
 Metspoeg: „Mis ta 'i ole siis.“
 Tikku Taawet: „Suur laulumis.“
 Pikk-Jüri: „Ah, jätke nüüd. Kost wiil asi ollewet! Sii 'i ole wiil midägi. Waate ku ma minemaasta Raigne Randsjst laulu tei, waate sii oli alle laul.“

Tamdik: „Jah. Os sa ull küll. Wana Rands olles wõi kik amba suust m'äsa sülgan, kui poisi laulsiwe wana padadege rommratatit lasken.“

Jaa k: „Tulge, mihe, sisse! Waatem, ek perenaine annap raasike lõunavodust.“

Perenaine (läbi akna): „Ei saa kedägi. Mia 'i tiiä, kosji Kadri om lännu, olejs lasken raasike meeriku kardulit wõtta, kiitan wärskit kardulit.“

Jaa k: „Kas sul sis muud anda ei ole?“

Perenaine: „Mis mul sis siin muud om? Mia 'i tiiä siin kedägi muud ollewet.“

Jaa k: „Tõhõh ime seh! Mine iki, ärä a'a unenäo juttu!“

Perenaine: „Anna, anna, ku sul om! Anna, kas ma keelä! Näe, kost sa wõtat.“

Tamdik: „Ei, meil ei ole waja kedägi. me jääme pildra kik kodu.“

Jaa k: „Einoh! Mis te n'd . . . Kodu? Kodu lääde muduki, kui aig tulep, aga . . . Ei tää, kosji Kadri jäi? Kadri! Kadri, õe! Tule wällä! Kos sa pimelum, nüüd ommetigi pagesit?“

Kadri tuleb kõlgusest õlgedega koos.

Pikk-Jüri: „Kanäe, kos paon oli. Os mia tiidän, os ka appi pelgäme lännu, olejs ote ülekatte midägi rohkemese leidan.“

(Maer).

Jaa k: „Mine, Kadri, otji meile raasike süwä! Tulge, mihe, sisse!“

(Mõned tuttawad mehed astuwad tuppä, teised lähewad minema).

Perenaine (wäljas joostes): „Nüüd tullituba nällätjit täis. Las na nüüd süwä, et magu lagunes!“

Seest kostab Pikk-Jüri laul:

„Oh, Kata, kuum sa kat'uke,
 kiild kõrwetet ja natuke.
 Ja kui sa kurgust alla läät,
 pa'at raasik' raputeme pääd.“

Terwe sifemine meeskond:

„Oh, Kata, kuum sa kat'uke,
 oh, olejs ma su Matuke!
 Olejs — olejs — olejs ma,
 olejs — olejs — olejs ma,
 olejs ma — olejs ma... ptrum-tata!..“

Shah-nadis-susla-kapusta.

Murdwarguste hooaeg.

— „On see tõsi, et wargad jälle teie juures sisse murdnud?“

— „Jah, juba kuues kord. Ja alati kell kolm öösel. Meil panewad juba terwes majas kellasi selle järele õigeks.“

Muhulase miljon.

Kaks sõpra saawad kufagil laadal juhtumisi kokku.

— Tere, bratets!

„Tere, tere!“

— No saab sind ka wiimaks näha — nagu tšekiwiina . . . Misfugune kuri su siis siiapoolle tassis?

„Ega's ta polnud suurem asi ühti, aga siiski ikka oli kah . . . Müüsin oma wa setukse siin mahä.“

— No? Kõrwi wõi? Palju see ostja sulle siis õige kinkis?

„Terwe „miljoni.“

— Mis sa nüüd, wemmas, — oled sa alläs eila „Seewaldist“ ära jooksnud?.. Wõi tuled sa koguni täna sealt?.. Kas su setukas oli ikka weel nüüguse jõe sees, et kannab raha uue peremehele ise koju? . . . Wõi tahad sa mulle Piiskari moodi hambasse puhuda? . . .

„Ei ühe ega teist! . . . Ma sain ikka tõega „miljoni“ . . . Ei, pea, pea — jäta lõõmari'stad rahule! . . . Ma unustasin nimelt ütlemata, — et sain „muhulase miljoni“ . . .“

— „Muhulase miljoni“? . . . Mis, kurat, on see mõni uus Warese weksel juba wõi? . . .

„Sa ei tea siis seda lugu? Ei. Noh, waata, muhulane oli meie pool töös, käis naistel ja tüdrukutel „kosjas“ ja kiitis, et tal on isa kodus, Muhumaal, kes kolm miljoni rikas. Ei tahetud uskuda, et Muhu miljonääri poeg wihuks suurel maal kraawi lamutada, et sükku, leiba teeni ja sõimati meest walelikuks, kuni kord juhtumisi ilm-siks tuli, et muhulase „miljon“ pole rohkem, ega wäiksem, kui kümmetuhat . . . Ja sellest saadik ei arwatagi meie pool raha enam muud moodi kui „muhulase miljoni“ järele.“

— o —

„Tarwita parajat aega!“

Jсанд ja emand Wiherpuud on seltsis kufagil matusel. Kui furnu hauda lastakse, laulab emand Wiherpuu kõlarikkalt: „Las' ma läen, las' ma läen.“ jne.

Jсанд Wiherpuu, kes kõrwal seisab, paneb seda kuuldes käed risti ja palub õige südamlilkult: „Armas taewataat, wõta ta siis nüüd ometi ruttu wastu, ega ta pärast enam ei tuse!“

A. Sakalan.

— o —

Maksuta nõuanded.

Otsi naisterahwast, kui sind ära tüütanud rahulik elu.

*

Ara murra pead, kui wõid murda sajalise.

*

Hoia käed taskus, muidu panewad wõõrad korteri puuduse pärast oma käed sinu tasku.

— o —

Käki reis ümber kausi.

Kolmas kiri.

Tere õhtust, Matsike! Kige päält, anna miule üits suits, ku siul om. Mea pea siule täempe üte alwa kirjä saatme — ei ole midägi tetä. Kiksu-gutse wäikse wiperduse rikuwe tuju ärä, näit. septembre kuu iist ei ole mea tubakut saanu, itendandil olewat tühi taren ja seni ku ta midägi saab, pea mea ilma wähtme! Aga wabamügil om nii suitstu saia, kun karbi pääl ilus hispaania keeli nimi: „cigarillos legeros perfectos“. Kudas kurrat nii „cigarillos“ eraiškute kätte lätsiw?

Sii om üits asi. Tõine om — walguse lugu. Ei saa kuskilt eli. Mine kas wõi wene kirikus kirjuteme. Ega mea kirjä täempe lõpete ei saagi: üte preili käest sai wäikse küündle-jupi, siigi oli enne ära kulutat ja kistup warsti. Linn om nõnda waene, et ei saa miul elektert kortles anda. Mea wõti täempe poole toobilise pudele, lätsi elektre osakonda, aga nõnda pia, ku mea linnawalitsuse ette kambres sisse asti — lei siante kange ais nõnna, et enge kinni matt! Asi on arusaadaw: wärske ubine wõtawe kõtu walla. Aga linnawalitsus wõis seda gaasi (H₂S) walgustuses ärä kasute, ku elektert ei ole. Tuli om küll sinine, aga paremp ikki, ku pimesi olla.

Kulla Matsike, ma lubasi siule ammu sellest kõnelde. kudas Narwa linnapää kübär ärä kadus.

aga ei tää, ka sedä tetä massap. Mea arwa, et sii asi ei wõi sint uwite, sest pallu om päid, kun kübärit pääl ei ole, nagu näituses: subkrupää, kapsapää, naglapää, linapää jne. Mea kirjute paremp wiimätsit Narwa uudisid ja nii om wiguri asja. Kige rohkemp uwitep Narwa peenepet publikumi

ahwide piigel.

Lugu om nõnda: miul om üits imelik piigel ja sellel piiglit om siande omadus, et egäüits, ken sinna sisse waatep, omia nägu ei näe, pallalt ahwi ja narri näewe sääl oma nägusi. Nüid ole mea peris kimbun! Inimese ome uudishimulise, tükiwe selle piigle manu ja kui na säält siist ma larhwe näewe — sis wannuwe na miu piigelt! Minew aasta olli miul Rõnga linna õpetajag selleperäst suur tüli, asi läits kohtusse kah; tänawu suwel waades üits araabia miis sinna piigles, nime poolest Ibn-Aaron-ed-Djak — ja sõit koki Basra linna, wesiir Abu-Hel-At-ed-Dini manu kaibame. Jälle kohus.

Siiamaani olli Narwan kaunis kenä eläde, nüid nakkawe inimese miule piigle peräst tüli tegeme.

Siiamaani elasi ma tasapidi oma kodun, sest Narwa seltskond es wõi ju miule midägi uwi pakku. Aga, nädalit paar tagasi, lätsi mea kate sõbrage „sõdurite kodu“ tandsu õhtule. Sääl olli sii Narwa beau-monde'ike koon.. Noh, olgu rüid

A. Eiswaldi joonistus.

— „Mis sa arwad, Kutt, ega see aasta riigikogusse enam kedagi ilma liikudeta ei walita — muud lubamised enam ei aita: kes neid usub wõi kes neid ka teostab. Aga pangu oma wiina-waadid wälja ja kelle jõud, selle wõimus.“

pääle, mis ta om. Pidulise trampsime jalgeg ullu muudu vastu põrmatud, näo higitse, jala tolmuge, nõnda et mea pelgäme kakasi: na sökuwe lae sisse ja sadawe alumise kõrra pääle inimestele sellgä! Me waadefim raasjike sedä janti ja lätsime puhwetise. Sää! murdsime meie leibä, seime wärsket weriworsti ja kött sai täis; selsamal kombel wõtsime me ka karika pärast õhtusöömaaga ja üttime: profit!

Kui kik lõpetet olli, nakasim ärä mineme ja tii pääl tuudi miule üits kiri. Lugesji läbi — puhjas söim ja niõmine. Sii olli wist üits nendest ahwest, ken miu piigles waades!

Wäga kahju, et Narwa linnale sii au ofas saab, miu piigle läbi oma publicumiga in corpore Darwini teoria (Die Abstammung des Menschen) elawas tõenduses olla!

Narwa, 15. settemmer 1920.

Siu Hans v. Käkk.

—o—

Kuidas hinnad tõusewad.

Muinasjutt. — Heinz Mürgel.

Kusagil mere ääres asuwas riigikeses, kus elas hiina tõugu rahwas ja walitsemas kõige demokraatlisem seadus, ääremärkustega spekulantide kasuks, lajub wäike linnakene, mille nimeks wanaft ajast ja wõõrast keelest „Ich-Will-Janti“.

Nagu teada, on nüüd igalpool ametnikkude ja tööliste palgad elamiseks imepisiikesed ja suremiseks — natukene suured, mis omast kohast ka hea asi on, sest siis teewad inimesed häda sunnil kõiksugu ülesleidusi, et saada palgakesele erakorralist liisa.

Ülesleidlikud inimesed olla riigi sool ja sellepärast tulewad kõik nende leidused awalikuks teha, et kõik neid nende tegude järele tunnekjid ja austama õpikjid.

No waat, ülesleidlikud targad on ses „Ich-Will-Janti“ linnakeses kõige eestkätt kakala maakonna ametnikud. Ja olid nimelt nii:

— Palk on wäikene... Köht tühi... Kust saada abi?!

„Ah-aa!“ hüüab järsku üks ametnikkudest tehes tarka nägu ja tõstes sõrme otja ette. — „Meil maksab nael wõid turu peal 23 marka. Eks?“

„Jaa!“ ümisewad teised ja mõtlewad, et see on nende palga kohta liiga kallis.

„Aga, kui meie teeksime niisuguse korralduse, et maakonnawalitsus ostab wõid ja maksab wõi naelast 35 marka, kus juures meie...“

„Mis sellest kasu? Hinnad tõusewad,“ sõnab kartlikult keegi noorukene, rumalukene, kellel oli hirm, et peab wõi söömise kalliduse tõttu lootuks maha jätma.

„Kui teie asjast aru ei saa, siis palun mitte wahetele piuksuda,“ pahwatas tark ja seletab edasi. „Siis ostame meie wõid kokku praeguse turu hinnaga ja müüme edasi maakonnawalitsusele naela pealt 12 marka teenides. Et maakonnawalitjusele

on kõrgemalt poolt ette kirjutatud wõid kokku osta maatarahwa toitmiseks ja seks ise hinnad määrata, siis ei ole meie „operatsioon“ sugugi mitte seaduse wastane.“

„Waat, see on tore! Suurepäraline!“ hüüawad kõik. „Teeme nii!“

Nii ka sündis. Räägiti läbi ja pandi kuulutus wälja, et „Ich-Will-Janti“ maakonnawalitsus ostab wõid ja maksab naelast 35 marka.

Oh seda rüselenist ja ükssteise eest wõi ostmist! Eihtsurelikud argu mingu lähedalegi!..

Talumehed muidugi maijad raha järele, muigatajid oma mokke ja tõstjid kohje wõi hindajid.

Warsti oli ka turu peal wõi hinnaks 35 marka.

Sehwat jälle otjas!

Kui maik juus, ega siis maksa weel kohje jätta. Tehti jälle uus korraldus ja wõi naela hinnaks määrati 45 marka, mis lihtsurelikkude õnneks weel praegugi ajutiselt püsib. Kuulu järele tõstetawat aga wõi naela hinnaks warsti 100 marka. 10—12 margaline wahekasu olewat liiga wäikene.

Turu peal on jällegi näha palju „ametikke“ (seepärast wist seisab kirjawahetus kantseleides kuude wiisi ja wastusi palwekirjade peale ei saa kunagi) ja külasid mööda hulguwad „agendid“, kes ostawad kokku wõid ükssteise õhinal ja müüwad teda edasi maakonnawalitsusele, teenides seejuures liisa oma palgale.

Nii tõusewad hinnad riigikeses, kus on walitsemas muidu kõige demokraatlisem kord ja nõnda edasi.

—o—

HULLUD NALJAD.

Arusaamata haigus.

Riigiarst: „Teil kõhus hirmsasti koriseb ja müriseb. Olete wist mõne bogeri alla neelanud?“

Haige ametnik: „Ei, — jumala pärast!“

Arst: „... wõi grammofoni?“

Ametnik: „Oh, nii rikas ma juba ei ole.“

Arst (kärtsitult): „Kas olete siis ehk wiimasel ajal üleüldse midagi alla neelanud?“

Ametnik: „Jah. Pikendatud tööaja neelasin ma rahulikult alla...“

Mispärast wälja saadeti.

Wõimumees (arreteeritud töölistele): „Teid ähwardab streigile ässituse pärast sunnitöö. Mis on teil selle kohta weel ütelda?“

Töölisid: „Me kuulutame ka sunnitööliste streigi wälja!..“

Wõimumees: „Ee-ee-eee, siis tuleb teid ikka Wenemaale saata.“

Wähe karrastud.

Kodanik: „Ma soowin saadiku kohta Wenemaale.“

Riigiwanem: „Olete ennem kusagil olnud?“

Kodanik: „6 kuud olin Seewaldis.“

Riigiwanem: „Wähe! Oleks 6 kuud minu kabinetis pidanud olema!..“

Arawõitmata takistus.

— „Olen päris kurwas seisukorras. Tahtsin juba ammugi Ameerikasse sõita, aga ei saa ilma väljamaa passita.“

— „Miks te' siis passi ei wõta?“

— „Jah, siis hiilgab aga iga passiosakonna preilikese näo peal hirwitaw küsimisemärk: Palju teil korda läks „sisse“ teha?“

„Besobasnõje spitshki“.

Ostja: „On need tikud tõesti hädaohutad?“

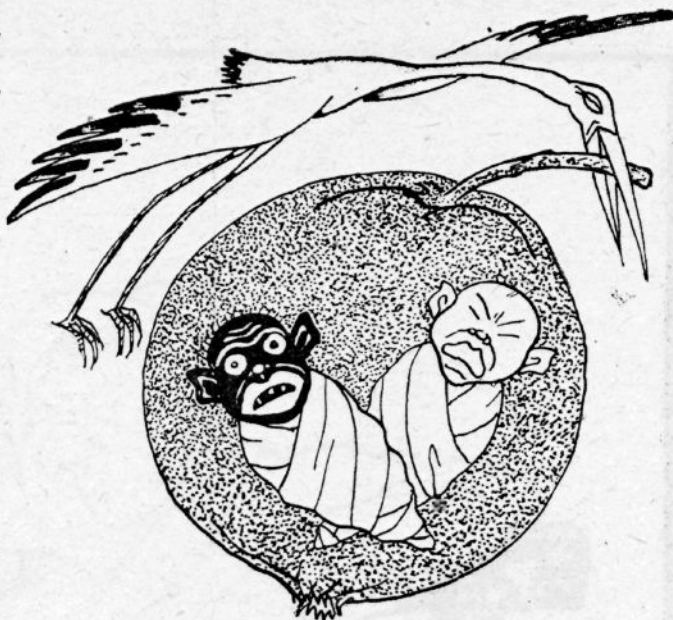
Kaupmees: „Jah. Mitte ükski neist ei tõmba tuld.“

B. del M.

SUGISE WARSID.

Kadumas on suwi mahe;
wäljas sügis, tuul on jahe,
puude küljest lang'wad lehed,
põõsad paljad, — kus weel lähed?
Tühjaks jääwad promenaadid,
orust kaowad „armu paarid“...
Lendwad ära aned, kured...
Daami rinda täitwad mured:
waja osta boad ja muhi,
palit selga... kleiti puhwi...
Pole enam palju „äri“:
„kunnidel“ ju jahtund weri.
Waja katta paljast rinda, —
pole muud, kui tõsta hinda...
Kortri hinnad lähwad kalliks,
üürnikud need jääwad halliks.
Peremees see teeb remonti,
tõstab maja kümnet kanti,
paneב katusel' turbiinid,
koridoori — sõiduliinid...
Maja külge teeb werandad,
wõtab kümme kojatantad.
Muud kui üürnik kõike maksa,
ära tüüta pere saksa;
waikselt kulud wõtta kanda,
muidu tõstetakse hinda...
Hinda tõstwad ajalehed,
saapa wiksur, woorimehed,
sibid, saunad, muusikandid,
kärumehed ja ka sandid...
Wast ka wabariik läab hinda,
jõuab teistest ette rinda.
Kuid kui pantaks hinda juurde,
kalliks läheb kord „de jure“.

Sikupilli Ehwka.

Armuwili Tallinna näitusel.

Päewakupleed.

Kiwilombi Ints.

„Apollon“ ettekannud mister Ally.

Ma näitusel seal kuulsin seda:
„Siin loomi wälja pannakse.
Kui siga nuumatud on hästi,
auraha talle antakse.
Kuid miks ka need, kes angeldanud
ja ennast nuumand raswa ka,
miks need ei ole wälja pantud,
see täitsa arusaamata!..“

Et tsekileiwa kuulsus hale,
ei sellest weel meil hoolitud
ja mõeldi, nurin on poolwale:
leib ikka tainast woolitud.
Nüüd lootus hoopis ära kadund,
et rahwas rahul leiwaga —
mis segust meil nüüd leiba antud,
on rumal-piinlik ütelda.

Meil walimised õige ligi,
kõik erakonnad kohkund na:
kust ikka wõtta seda pigi,
mis naabril selga kallata.
Kui ise pigi sees sa istund,
wõid katta pikakuuega,
kuid kas siis pigihais ka kustund,
wõi lõhnab sabast läbi ka?..

Gori joonistus.

— „Kurat, rasses lääb sedä köttu taga we däda — ma pia õige aburti lassma tetä!“

„Meie Matsi“ tellimise hind on nüüd:

Talitusest ise ära viies — 30 marka kuu. Postiga ristpaela all kätte saates — 33 marka kuu. Kin-
 matud ristpaela all kätte saates — 40 marka kuu.

Üksik number 9 marka.